

ความรู้เกี่ยวกับโลจิสติกส์เบื้องต้น Basic of Logistics

ที่มา: ธนิต โสรัตน์

ประธาน V-SERVE GROUP

ประธานอนุกรรมการคมนาคมขนส่งทางบก

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

บทความนี้ได้นำมาจากส่วนหนึ่งของหนังสือ “What is Logistics?” ซึ่งเรียบเรียงโดย
คุณธนิต โสรัตน์ โดยหนังสือฉบับนี้กำลังอยู่ในระหว่างการจัดพิมพ์ โดยได้คัดลอกเฉพาะ
บทความที่เกี่ยวข้องพอเป็นสังเขปให้เข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานของ Logistics ทั้งนี้ บทความจาก
หนังสือ “What is Logistics?” ซึ่งผู้เขียนเป็นคนเรียบเรียงไม่ได้แปลจากตำราภาษาอังกฤษหรือ
ใช้ตำราฉบับใดเป็นแนวเขียนแต่ได้เขียนจากประสบการณ์ในการทำงานจริงและอิงทฤษฎีเท่าที่
จำเป็น จึงอาจมีเนื้อหาที่ต่างไปจากตำราของนักวิชาการของไทย ความน่าเชื่อถือขอให้อยู่ในดุลย
พินิจของผู้อ่าน

“Logistics ได้
เป็นที่แพร่หลายและ
เป็นกระแสในปัจจุบัน ก็
เนื่องจากกลไกการค้า
โลก ใ ด มี ก ร
เปลี่ยนแปลง โลกตกอยู่

ภายใต้การครอบงำของ Globalization ทำให้การค้าในปัจจุบันเป็นการค้าแบบไร้พรมแดน การแข่งขันจึงมีความเข้มข้นและเป็
การแข่งขันกันในระดับโลก ผสมกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นตัวกระตุ้นให้มีการเชื่อมต่อทั้งด้านข้อมูล
ข่าวสารและการเคลื่อนย้ายสินค้าที่รวดเร็ว จึงทำให้ต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าไปอย่างมีระบบ
ซึ่งเป็นที่มาของ Logistics”

WHAT IS LOGISTICS..???..

โลจิสติกส์ (Logistics) ตามความหมายดั้งเดิมมีความหมายว่า “การส่งกำลังบำรุง” หรือ “พลานุการ” สำหรับ Supply
Chain หมายถึง “โซ่อุปทาน” ปัจจุบันทั้ง 2 คำนี้ยังไม่มีคำบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทย ครอบคลุมความหมายที่ชัดเจน การทำ
ความเข้าใจจะต้องเข้าใจความหมายของทั้ง Logistics และ Supply Chain ในลักษณะที่เป็นองค์รวม (Holistic) เนื่องจากหน้าที่
(Function) จะมีลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวเนื่องกัน วิวัฒนาการของโลจิสติกส์ บางตำราได้กล่าวว่าเริ่มต้นเมื่อประมาณปี ค.ศ.
1950 คือ ในช่วงเกิดสงครามเกาหลี โดย Logistics เริ่มนำมาใช้ในการจัดการ ยุทธศาสตร์สงครามสมัยใหม่ ซึ่งจะมีความ
ซับซ้อนและเป็นสงครามที่มีระยะทางไกลกันมาก โดย Logistics ได้นำมาเป็นกลยุทธ์ เพื่อใช้ในการลำเลียงยุทธปัจจัยให้กับ
กองทัพสหรัฐฯ ในความเห็นของผู้เขียนเห็นว่า Logistics นั้น ได้มีการนำมาใช้ เริ่มแรกน่าจะเป็นในยุคของจักรพรรดิ นโปเลียน
(The age of Napoleon) ในต้นศตวรรษที่ 19 โดยได้มีการออกกฎหมายที่เรียกว่า Levee En Masee โดยมีการจัดตั้งกระทรวงการ

ขนส่ง มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการส่งอุปกรณ์และการขนส่งอย่างเป็นระบบ ซึ่งนโยบายนี้ได้กล่าววลีที่มีความเหมาะสมกับ Logistics ปัจจุบันว่า “กองทัพเดินด้วยท้อง” ซึ่งเป็นต้นแบบของระบบพลธิการของประเทศต่างๆ โดยในสมัยสงครามเวียดนาม Logistics ได้ถูกนำมาใช้ในการสนับสนุนยุทธปัจจัยให้กองทัพสหรัฐฯ ต้องเข้าใจว่าการผลิตอาวุธและการส่งกำลังบำรุงของสหรัฐนั้นดำเนินโดยภาคเอกชน ซึ่งทำให้สหรัฐฯ เป็นผู้นำทางด้าน Logistics จนถึงปัจจุบัน หลังจากยุคสงครามเย็น (Cold War) สิ้นสุดลง เมื่อปี 1990 เป็นการยุติการแข่งขันทางการทหาร โดยประเทศมหาอำนาจได้สนับสนุนบริษัทข้ามชาติ โดยอาศัยกลไกการค้าโลกให้เข้ามาชิงความได้เปรียบในการแข่งขันทางการค้า โดยมีกิจกรรม Logistics เป็นยุทธศาสตร์ในการเข้ามาสู่ยุคจักรวรรดินิยมสมัยใหม่ หรือเรียกให้ “เพราะ” ก็คือ โลกาภิวัตน์ (Globalization) ประกอบกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้มีการพัฒนาไปสู่เครือข่าย Internet ได้มีส่วนสำคัญทำให้ Logistics กลายเป็นกระแสและเป็นที่ กล่าวขานดังเช่นในปัจจุบัน

คำนิยามของ Logistics ตาม Council of Logistics Management (CLM) ในปี ค.ศ. 1998 กล่าวไว้ว่า

“Logistics management is that part of the supply chain process that plans, implements, and controls the efficient, effective flow and storage of goods, services, and related information from the point – of – origin to the point – of – consumption” in order to meet customers requirement”

จากนิยามข้างต้น ในทัศนะคติของผู้เขียน ได้ให้ความหมายของลอจิสติกส์ ดังต่อไปนี้

“Logistics หมายถึง กิจกรรมหรือการกระทำใดๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการ รวมถึงการเคลื่อนย้าย, จัดเก็บ และกระจายสินค้า จากแหล่งที่ผลิต (Source of Origin) จนสินค้าได้มีการส่งมอบไปถึงแหล่งที่มีความต้องการ (Source of Consumption) โดยกิจกรรมดังกล่าว จะต้องมีลักษณะเป็นกระบวนการแบบบูรณาการ โดยเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีเป้าหมายในการส่งมอบแบบทันเวลา (Just in Time) และเพื่อลดต้นทุน โดยมุ่งให้เกิดความพอใจแก่ลูกค้า (Customers Satisfaction) และส่งเสริมเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มแก่สินค้าและบริการ ทั้งนี้ กระบวนการต่างๆ ของระบบ Logistics จะต้องมีการปฏิบัติสัมพันธ์ที่สอดคล้องประสานกัน ในอันที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน”

จะเห็นได้ว่า กระบวนการต่างๆ ของ Logistics จะเน้นที่การปฏิสัมพันธ์ในแบบที่เป็นองค์รวมหรือบูรณาการ (Integration) หมายถึง กระบวนการในการจัดการให้วัตถุดิบ (Raw Material), สินค้า (Goods) และบริการ (Service) เคลื่อนย้ายจากต้นทาง (Source of Origin) ไปยังผู้บริโภคปลายทาง (Consumers Origin) ได้อย่างทันเวลา (Just In Time) และมีประสิทธิภาพ โดย Logistics จะมีความหมายซึ่งเน้นไปในกระบวนการเคลื่อนย้ายสินค้า (Cargoes Moving) ซึ่งมีความหมายรวมไปถึงการขนส่งสินค้า (Cargoes Carriage), การเก็บรักษาสินค้า (Warehousing) และการกระจายสินค้า (Cargoes Distribution) กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ (Procurement) และกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการคาดคะเนของตลาด (Market Predict) ทั้งนี้อาจให้ความหมายที่ชัดเจนและถือเป็นภาระกิจหลักของลอจิสติกส์ได้ว่า “ลอจิสติกส์ หมายถึง การจัดการเคลื่อนย้ายของสินค้า บริการ ข้อมูลข่าวสารและการเงินระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค (ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจฯ)

เป้าหมายที่สำคัญของ Logistics

- 1) ความรวดเร็วในการส่งมอบสินค้า (Speed Delivery)
-

-
-
- 2) การไหลลื่นของสินค้า (Physical Flow)
 - 3) การไหลลื่นของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow)
 - 4) การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของตลาด (Market Demand)
 - 5) ลดต้นทุนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเกี่ยวกับสินค้าและการดูแลและขนส่งสินค้า (Cargoes Handling & Carriage Cost)
 - 6) เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของการแข่งขัน (Core Competitiveness)

กิจกรรมของ Logistics

กิจกรรมของลอจิสติกส์นั้นจะมีลักษณะที่ประกอบไปด้วยกระบวนการต่าง ๆ มากมาย ซึ่งต่างทำหน้าที่ในการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมของการผลิตและการตลาดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายซึ่งได้กล่าวไว้ข้างต้น **กิจกรรมของลอจิสติกส์ อาจประกอบด้วย**

- 1) การขนส่งและการเคลื่อนย้ายสินค้า (Transportation & Moving) รวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับบรรจุภัณฑ์ (Packaging)
- 2) ตัวแทนการบริหารการจัดส่งและขนส่ง ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ (Domestic & International Transportation)
- 3) กระบวนการ Clearing สินค้า และพิธีการทางศุลกากร (Customs Broker)
- 4) การบริหารจัดการคลังสินค้าภายใน (Inventory Management) และงานที่เกี่ยวข้องกับ Flow ของสินค้า, แรงงานและให้บริการอุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็นในการเก็บรักษาสินค้า
- 5) การบริการคลังสินค้าสาธารณะ (Public Warehouse Provider) และ การกระจายสินค้า (Distribution Center)
- 6) การบริหารท่าเรือ , การจัดการสถานที่บรรจุสินค้า , การจัดการสถานีขนส่ง ICD , การได้สัมปทานที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง
- 7) กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าเพิ่มทางการตลาดให้กับลูกค้า (Market Value Added) ได้แก่ การส่งเสริมการตลาด , การเป็นตัวแทนในการจัดจำหน่าย , การกำหนดความต้องการของตลาดและจัดการคำสั่งซื้อ (Market Ordering) การให้ข้อมูลเพื่อคาดคะเนและพยากรณ์การขาย (Sale Forecasting) , การแบ่งบรรจุสินค้าและ Packaging, การจัดเรียงสินค้าในห้างสรรพสินค้า ฯลฯ
- 8) การประสานงานกับฝ่ายผลิต (Cooperate with Production) เพื่อประโยชน์ในการจัดการระบบลอจิสติกส์ของกระบวนการผลิตสินค้า หรืองานสนับสนุนการผลิตอื่นๆ เช่น การป้องกันวัตถุดิบ , การบริการงานเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพสินค้าหรือ QC ฯลฯ
- 9) การจัดการข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ประวัติและวิวัฒนาการของลอจิสติกส์ (Evolution of Logistics)

Logistics ในปัจจุบันจะเป็นคำยอดฮิตที่เป็นที่รู้จักกันทั้งในระดับผู้ประกอบการเอกชนและภาครัฐ รวมไปถึงที่แพร่หลายในระดับการศึกษาโดยมีการเรียนการสอนอยู่ทั้งในระดับที่ต่ำกว่าปริญญาจนถึงปริญญาเอก โดยหน่วยงานของรัฐ

รวมไปถึงหน่วยงานเอกชนต่างๆล้วนแต่มีการกำหนดวิสัยทัศน์เกี่ยวกับ Logistics ทั้งสิ้น อันที่จริง Logistics มีมานานแล้ว บ้างกล่าวว่า รากศัพท์มาจาก LOG ซึ่งแปลว่า ชุง หรือ ท่อนไม้ และกลายเป็น Logistics ทั้งนี้ ก็เนื่องจากการขนส่งของ และคนในยุคโบราณใช้ไม้ชุงมาทำเป็นเกวียน อย่างไรก็ดี อาจกล่าวได้ว่ามีตั้งแต่สมัยเส้นทางสายไหมทางบกซึ่งเชื่อมตะวันตก กับจีนหรือการค้ากับโลกใหม่ตั้งแต่ศตวรรษที่ 16-17 โดยโคลัมบัสผู้ค้นพบทวีปอเมริกาใต้ และวอสโคดากามา นักสำรวจชาวโปรตุเกสผู้ค้นพบเส้นทางสายไหมทางทะเลของเครื่องเทศ ในศตวรรษที่ 18 การปฏิวัติทางอุตสาหกรรมในยุโรปได้ปรับเปลี่ยนจากการค้าแบบพานิชนิยม (Merchantinism) เศรษฐกิจมีการขยายตัวทำให้ต้องการวัตถุดิบราคาถูกและการขยาย ตลาดในการระบายสินค้า ทำให้พัฒนามาสู่เป็นแบบทุนนิยม (Capitalism) ซึ่งเน้นการแข่งขันและการค้าเสรีนิยม (Liberalism) ทำให้มีการขยายตัวทางการค้าแบบผูกขาดโดยบริษัทข้ามชาติ มีการจัดระบบการจัดซื้อและการขนส่งวัตถุดิบจากประเทศที่เป็นอาณานิคม โดยการสร้างบริษัทต่างๆขึ้นมารองรับ เช่น บริษัทอินเดียตะวันออก อาจกล่าวได้ว่ายุคอาณานิคมนั้น มีมูลเหตุ จากความต้องการ วัตถุดิบราคาถูกจากประเทศในโลกที่สาม โดยภาครัฐกิจในฐานะผู้มี อิทธิพลทางการเมืองได้เป็นผู้ผลักดัน ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นถึงการมีระบบการจัดการด้านการขนส่งและการจัดการที่เกี่ยวกับวัตถุดิบและสินค้าจาก Place of Source Origin ไปสู่ Place of Consumer Origin ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนิยามของ Logistics

ปัจจุบันประเทศไทยยังมีธุรกิจอีกมากมายที่ยังไม่นำการบริหารจัดการแบบ Logistics แต่ธุรกิจเหล่านั้นก็ยังสามารถ ดำเนินธุรกิจได้ มีการขนส่งสินค้า มีคลังสินค้า มีการกระจายสินค้าไม่ว่าจะเป็นระบบ โกดัง ยี่บัว หรือชาบัว ซึ่งก็เป็นการ กระจายสินค้าในรูปแบบหนึ่งของการจัดการ ลอจิสติกส์ เพียงแต่ยังไม่เป็น Logistics ก็ตรงที่ไม่มีการจัดการในเชิงที่เป็น ปฏิสัมพันธ์เชิงระบบคือไม่มีความเป็นบูรณาการ ซึ่ง Logistics ตามความหมายในปัจจุบันจะมีลักษณะของความเป็น บูรณา การและต้องมีเป้าหมายที่จะสร้างศักยภาพการแข่งขันที่เหนือกว่า (Core Competency) เพื่อที่จะบรรลุถึง Just In Time หรือ Speech การลดต้นทุนที่เป็นแบบ Cost Sharing และมูลค่าเพิ่ม Value Added ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของการจัดการลอจิสติกส์

Logistics เข้ามามีบทบาทในปัจจุบันก็เนื่องจากการวิวัฒนาการของโลก นับแต่ยุคสงครามเย็น (Cold War) โลกซึ่งเคย แบ่งเป็น 2 ค่าย มีกลุ่มประเทศนาโต้ และบริวาร โดยมีสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำ กับกลุ่มวอซอร์และบริวาร โดยมีสหภาพโซเวียต เป็นผู้นำ ซึ่งต่างมีการแข่งขันกันทางด้านการทหารและการเมือง Logistics จึงได้ถูกนำมาใช้ทั้งในการจัดซื้อและระบบการส่ง กำลังบำรุงของกองทัพสหรัฐ โดยเฉพาะตั้งแต่ปี 1950 ในช่วงสงครามเวียดนาม Logistics ก็ได้เริ่มแพร่หลายและเป็นที่รู้จัก แต่ หลังจาก ค.ศ. 1990 เมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลง สงครามทางอุดมการณ์ได้เปลี่ยนเป็นสงครามทางการค้า ข้อตกลงสนธิสัญญา ต่างๆ ทั้ง WTO และสนธิสัญญาทั้งที่เป็นทวิภาคี (Bilateral) และ พหุภาคี (Multilateral) ทำให้โลกมีความเชื่อมโยงกัน โดยเฉพาะใน ทศวรรษตั้งแต่ 1990 – ปัจจุบัน การเข้ามาของ Internet ทำให้โลกกลายเป็น Globalization คือ โลกกลายเป็น โลกาภิวัตน์ เป็นโลกที่ไร้พรมแดนทางการค้า ซึ่งเป็นปัจจัยในการผลักดันให้เกิดเป็นการค้าของโลก การซื้อขายไม่ได้มีการจำกัด ขอบเขต การแข่งขันในเวทีโลก มีการช่วงชิง-แข่งขันและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว Logistics จึง เข้ามามีบทบาทหรืออาจกล่าว ได้ว่า หากไม่มี Logistics ก็ไม่สามารถที่จะแข่งขันในเวทีการค้าโลกได้

WHY LOGISTICS...??? ทำไมจึงต้องเป็นลอจิสติกส์

“Logistics ได้เป็นที่แพร่หลายและเป็นกระแสในปัจจุบัน ก็เนื่องจากกลไกการค้าโลกได้มีการเปลี่ยนแปลง โลกตกอยู่ภายใต้การครอบงำของ Globalization ไม่ว่าจะเป็น WTO การทำ Free Trade Area และการทำการค้าแบบทวิภาคี ทำให้การค้าในปัจจุบันเป็นการค้าแบบไร้พรมแดน การแข่งขันจึงมีความเข้มข้นและเป็นการแข่งขันกันในระดับโลก ผนวกกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นตัวกระตุ้นให้มีการเชื่อมต่อทั้งด้านข้อมูลข่าวสารและการเคลื่อนย้ายสินค้าที่รวดเร็ว โดยไม่มีอุปสรรคทางการขนส่งและภาษี จึงทำให้ต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าไปอย่างมีระบบ ซึ่งเป็นที่มาของ Logistics”

ต้นทุน Logistics ของโลก จะอยู่ที่ประมาณ USD 3.5 Trillion โดยตัวเลขที่คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ต่อ GDP ของประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศในยุโรปจะอยู่ที่ 7% , อเมริกาเหนือ 7-10% , เอเชียแปซิฟิก 11.6% สำหรับประเทศไทยตัวเลขยังไม่ชัดเจน น่าจะอยู่ที่ประมาณ 25-30% ของ GDP (ที่มา : สภาพัฒนาเศรษฐกิจฯ) ซึ่งในปี 2004 คาดว่า ต้นทุน Logistics ของไทยก็จะเป็น 1.6-1.8 ล้านล้านบาท ทั้งนี้การขนส่งภายในประเทศไทย 86% จะเป็นการขนส่งทางบก โดย 2% จะเป็นการขนส่งโดยทางรถไฟ และน้อยกว่า 2% เป็นการขนส่งทางอากาศ จะเห็นได้ว่าต้นทุนด้าน Logistics ของไทยจะสูงมากเมื่อเทียบกับประเทศที่เจริญแล้วกว่าเท่าตัว จะเป็นเหตุผลที่สำคัญซึ่งทำให้ไทยมีความเสียเปรียบในการแข่งขัน จากตัวเลขต้นทุนของ Logistics ที่เทียบกับ GDP จะพบว่าเป็นมูลค่าที่สูง โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะให้ความสำคัญกับ Logistics มากกว่าประเทศที่กำลังพัฒนา จากนิยามและเป้าหมายของ Logistics จะเห็นได้ว่า Logistics นั้นไม่ใช่จะมีแต่เฉพาะภาคธุรกิจ แต่จะมีบทบาทครอบคลุมไปในทุกส่วนของสังคม

บทบาทของ Logistics ที่มีต่อแต่ละ Sector อาจมีได้ดังต่อไปนี้

1. บทบาทของ Logistics ที่มีต่อภาคธุรกิจ

- 1) Economy of Scale & Speed ทำให้ธุรกิจเป็นการผลิตและส่งมอบสินค้าแบบพอดีกับความต้องการของลูกค้า
- 2) Cost Efficient มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ
- 3) Competitiveness มีความสามารถทางการแข่งขันที่ดีกว่า

2. บทบาทของ Logistics ที่มีต่อภาคการส่งออก

- 1) ทำให้มีการจัดการวัตถุดิบและการเคลื่อนย้ายสินค้าเป็นแบบ Just In Time ได้รับความเชื่อถือจากต่างประเทศ
- 2) เพิ่มศักยภาพการแข่งขัน โดยลดต้นทุนด้าน Logistics ไม่น้อยกว่า 10-15% หรือประมาณ 96,000 ล้านบาทต่อปี (ปี 2547 มูลค่าส่งออกของไทย USD 80,000 ล้าน คิดเป็นต้นทุนลอจิสติกส์ 640,000 ล้านบาท)
- 3) ช่วยส่งเสริมให้มีการค้าชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ ประสิทธิภาพ

3. บทบาทของ Logistics ที่มีต่อภาครัฐ

- 1) เพื่อให้มีการกระจายงบประมาณได้อย่างรวดเร็ว
 - 2) เป็นการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 3) สนองนโยบายประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Center)
-

4. บทบาทของ Logistics ที่มีต่อภาคเกษตร

- 1) เคลื่อนย้ายผลิตผลไปสู่ตลาดอย่างรวดเร็ว
- 2) ลดต้นทุนรวมของผลิตผล
- 3) ลดความเสียหายจากการเน่าเสีย
- 4) มีการพัฒนารูปแบบ Packaging และ ศูนย์กระจายสินค้า
- 5) ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ Update เพื่อกำหนดพื้นที่การเกษตร
- 6) เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดี

5. บทบาทของ Logistics ที่มีต่อภาคสังคม

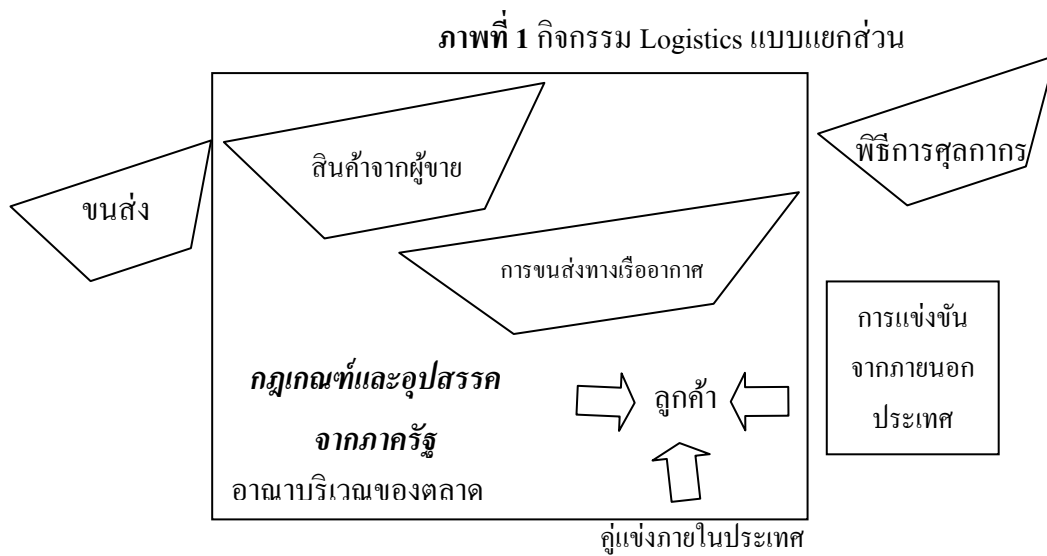
- 1) ช่วยกระจายสินค้าของธุรกิจรากหญ้า และ OTOP ได้อย่างรวดเร็ว
- 2) ลดต้นทุน Logistics ของ SMEs โดยวิธี Cost Sharing
- 3) ประชาชนได้บริโภคสินค้าที่ดีและมีต้นทุนต่ำ
- 4) ลดอุบัติเหตุที่เกิดจากการขนส่ง
- 5) เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

การจัดการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบและสินค้าภายในกระบวนการของ Logistics เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมกิจกรรมตั้งแต่แหล่งวัตถุดิบ (Raw Material Sources) ไปจนถึงแหล่งของผู้บริโภค (Customers sources) หรืออาจกล่าวได้ว่า Logistics เริ่มต้นที่ลูกค้าและสิ้นสุดที่ลูกค้า ซึ่งจะคล้ายกับกระบวนการทางการตลาด เนื่องจากปัจจุบันการแข่งขันทางการตลาดมีความซับซ้อน ดังนั้นการจัดการในกระบวนการเคลื่อนย้ายและลำเลียง (Moving & Carriage) ของสินค้าและข่าวสาร จึงมีความสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถของการแข่งขันจึงทำให้ Logistics ได้เข้าไปมีบทบาทในฐานะหน้าที่ (Functional) ที่สำคัญของกระบวนการทางการตลาด(สมัยใหม่) ซึ่งพันธกิจของ Logistics จะดำเนินกิจกรรมอยู่ในอาณาบริเวณของตลาด ซึ่งนอกจากจะมีลูกค้าและลูกค้ากลุ่มเป้าหมายแล้วยังเต็มไปด้วยคู่แข่งและอุปสรรคที่เกิดจากกฎเกณฑ์ของภาครัฐ หากเป็นการค้าระดับประเทศก็เป็นตลาดภายในประเทศ (Domestic) หากดำเนินในระดับการค้าระหว่างประเทศ ก็เป็น International Market

ลักษณะของ Logistics แยกออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

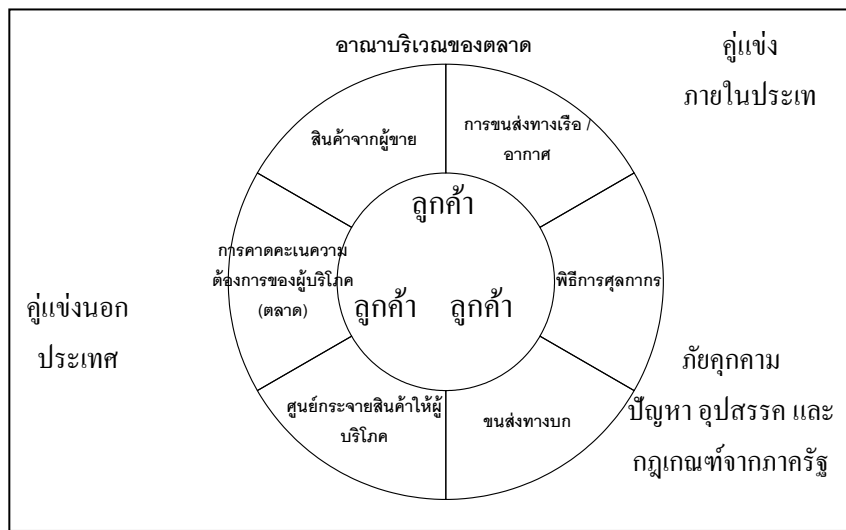
1. ลักษณะกิจกรรมเคลื่อนย้ายสินค้าแบบแยกส่วน เป็นลักษณะการดำเนินงาน โดยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้า จะแยกออกเป็นส่วนๆ โดยไม่มีการสอดประสานกัน ต่างกิจกรรมก็จะดำเนินไปตามภาระกิจหรือหน้าที่ของตนเอง เช่น หน่วยงานจัดซื้อ ก็จะซื้อสินค้าไปตามรูปแบบที่เคยปฏิบัติมาในอดีต โดยไม่ได้ซื้อไปตามการคาดคะเนความต้องการของฝ่ายการตลาด การขนส่งสินค้า ก็เน้นไปที่ความสะดวกของตนเอง ไม่ได้คำนึงถึงความต้องการของลูกค้า ส่วนการจัดการด้านคลังสินค้าก็เน้นที่เป็นแบบเก็บ Stock ไว้เพื่อเหลือเผื่อขาดหรือเป็น Buffer Stock ที่มาก เพื่อป้องกันฝ่ายผลิต ขณะที่ฝ่ายผลิตเอง ก็ยังเน้นการผลิตที่เป็น Economic of Scale คือ ผลิตเอามากเข้าว่า เพื่อที่จะได้มีอำนาจในการต่อรองราคาวัตถุดิบ ซึ่งการดำเนินการทั้งหมดเหล่านี้เป็นตัวอย่างให้เห็นว่าในแต่ละกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินค้า การเคลื่อนย้ายสินค้า และลูกค้าไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งระบบที่จะสอดประสานกัน โดยกิจการมีการลงทุนในต้นทุนคงที่หรือ Fix Asset และใน
-

สินค้าคงคลังที่สูง ทำให้มีต้นทุนสูง ก็จะทำให้ความได้เปรียบทางด้านต้นทุนที่ไม่อาจแข่งขันกับธุรกิจที่มีระบบการจัดการกับธุรกิจแบบ Logistics เนื่องจากมีความเสียเปรียบทั้งในส่วนที่เป็น Cost และในส่วนที่เป็น Speed ในการผลิตและการส่งมอบและมีต้นทุนรวมที่สูงกว่า (โปรดดูภาพที่ 1)

2. **ลักษณะการเคลื่อนย้ายสินค้าแบบบูรณาการ (Integration Logistics)** จะเป็นรูปแบบที่มีกระบวนการในการเคลื่อนย้ายสินค้าที่เป็นองค์รวมในการจัดการ วัตถุดิบ Raw Material และสินค้า (Goods) จาก Supply Source จนถึง Demand Source คือไปถึงผู้บริโภคหรือผู้ซื้อในลักษณะแบบ Just In Time โดยแต่ละกิจกรรมจะมีปฏิสัมพันธ์เชิงระบบในการสอดคล้องกัน โดยอาศัยข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) การคาดคะเนความต้องการของลูกค้า (Demand Predictive) และการลดต้นทุนที่เกิดจากการลงทุนในทรัพย์สิน Fixed Asset และใน Stock สินค้า โดยการสร้างมูลค่าเพิ่ม Value Added ในตัวสินค้าและบริการ ซึ่งเป็นลักษณะที่เรียกว่าการจัดการแบบ Logistics ซึ่งจะทำให้มีต้นทุนรวมที่ดีกว่า ก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน (โปรดดูภาพที่ 2) ทั้งนี้ข้อแตกต่างที่สำคัญระหว่างการจัดการเคลื่อนย้ายสินค้าที่จะเป็น Logistics ได้นั้น จะต้องมีการจัดการให้ทุกกระบวนการมีความเป็นปฏิสัมพันธ์ต่อกัน และต้องเป็นแบบเชิงระบบ (Systems) คือมีกฎเกณฑ์ มีการวางแผนที่เป็นระบบเชิงวิทยาศาสตร์

ภาพที่ 2 ภาพกิจกรรม Logistics แบบบูรณาการ

การที่จะพิจารณาว่าการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการ ลักษณะใดที่จะเป็นรูปแบบที่จะเป็น Logistics หรือไม่ให้ดูจากลักษณะ ดังนี้

- 1) การเพิ่มความคล่องแคล่ว (Speed) ให้กับธุรกิจ เน้นการดำเนินการที่เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าแบบ Just In Time และการขนส่งสินค้าที่เป็นลักษณะที่มีปฏิสัมพันธ์เชิงระบบในแต่ละกระบวนการ
- 2) การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) โดยมีเป้าหมายในการลดต้นทุน โดยวิธีการกระจาย ค่าใช้จ่าย (Cost Sharing) ไปยังบุคคลที่สาม (Outsourcing) เพื่อเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขันเป็นสำคัญ (Core Competency)
- 3) ทุกกระบวนการจะมีการเชื่อมโยงเป็นแบบบูรณาการ (Integration) และมีการอาศัยข้อมูลข่าวสารร่วมกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อความพอใจของ ลูกค้า (Customer Satisfaction)
- 4) การดำเนินกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการคาดคะเนความต้องการของตลาดและงานส่งเสริมการตลาด , กิจกรรมเสริมการผลิต , การจัดซื้อ , การเก็บรักษาสินค้า ,การกระจายสินค้า และการขนส่ง

ความหมายของ Logistics อาจจะมีผู้เขียนในหลายความหมาย แล้วแต่ที่จะเรียกขาน เนื่องจาก Logistics เป็นสหวิทยาการหรือ Interdisciplinary และเป็นเรื่องของการสร้างพลังทางธุรกิจ ที่เรียกว่า Business Synergy การที่จะพิจารณาว่าลักษณะแบบใดเป็น Logistics หรือไม่ ก็ให้เน้นจากลักษณะที่กล่าวถึงข้างต้น โดยธุรกิจที่มุ่งจะลงทุนมี Warehouse ของตนเอง มีการลงทุนในขนส่งเอง หากว่าไม่ได้ใช้ Outsources ก็ยังขาดคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมูลค่าเพิ่มในแต่ละช่วงของกิจกรรม เนื่องจากหัวใจของ Logistics เป็นเรื่องการ Cost Sharing & Value Added

Logistics จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเป็นบูรณาการของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ Logistics ซึ่งความเป็นบูรณาการ (Integration) เป็นลักษณะการทำงานที่แยกบทบาทหน้าที่แตกต่างกันมีการประสานสัมพันธ์เป็นหนึ่งเดียวกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน ถือเป็นกิจกรรมหลักของ Logistics คือ หากกิจกรรมต่างๆ เช่น การขนส่ง , การจัดการคลังสินค้า หรือ ศูนย์กระจายสินค้าต่างแยกกันทำงานเป็นแบบแยกส่วน (Partly) กิจกรรมนั้นก็ไม่ใช่การจัดการแบบลอจิสติกส์ ดังนั้น เพื่อให้แต่ละ

กิจกรรมของ Logistics มีความเป็นหนึ่งเดียวกัน (Unity) จึงต้องมีกระบวนการในการที่จะเข้าไปจัดการความสัมพันธ์ของแต่ละกิจกรรม เพื่อให้แต่ละกิจกรรมต่างดำเนินพันธกิจ (Mission) โดยมีเป้าหมาย Just In Time

ลอจิสติกส์แบบบูรณาการหรือแบบหนึ่งเดียวกัน (Integration Logistics) จะต้องให้ความสำคัญกับการจัดการกิจกรรมสำคัญที่เรียกว่า RIMS ซึ่งประกอบด้วย

- 1) การจัดการความสัมพันธ์ (Relations)
- 2) ข้อมูลสารสนเทศ (Information Technology)
- 3) วัตถุดิบและสินค้า (Materials Management)
- 4) ผู้ให้บริการ (Services Provider หรือ Outsources)

กิจกรรมทั้ง 4 ที่เรียกว่า RIMS ซึ่งมีนัยสำคัญอีกประการหนึ่งว่า Logistics จะขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพแบบบูรณาการจะต้องมีการจัดการกิจกรรม RIMS ภายใต้เครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Network) โดยกิจกรรมของ RIMS ต่างดำเนินกิจกรรมตามความถนัดและความเชี่ยวชาญของตน (Service on Individual Specialize) เช่น ผู้ผลิต ผู้ประกอบการขนส่ง ผู้จัดจำหน่าย การจัดการกระบวนการต่างๆ ข้างต้น ที่ประกอบเป็นโครงข่าย Logistics นั้น มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง ความพยายามที่จะลดต้นทุนหรือ บทบาทของระบบงานใดงานหนึ่งหรือของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งอย่างไม่เป็นบูรณาการ (Integration) มักจะทำให้กระทบในส่วนอื่น เช่น การลดต้นทุนการจัดซื้อด้วยการจัดซื้อที่ละมากๆ จะทำให้เกิดต้นทุนในการจัดเก็บวัสดุคงคลังสูงขึ้นเป็นปัญหาต่อการเพิ่มขึ้นของต้นทุนรวมและปัญหากระแสเงินสดของกิจการ เป็นต้น การจัดการ Logistics จำเป็นต้องพิจารณาของภาพรวมทั้งระบบ ที่เรียกว่า Intergrated Logistics Management

กิจกรรมสำคัญของการจัดการ Logistics ที่เรียกว่า “RIMS”

1. การจัดการความสัมพันธ์ (Relation Management) เป็นการจัดการความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายสินค้า ก็คือ เป็นการจัดความสัมพันธ์ของกิจกรรมที่อยู่แวดล้อมอยู่ในบริเวณของ Logistics ซึ่งอาจได้แก่

- 1) การจัดการลูกค้าสัมพันธ์ Customer Relationship Management : CRM เนื่องจาก Logistics จะเป็นกระบวนการซึ่งอยู่ในอาณาบริเวณของการตลาด (ยุคใหม่) ซึ่ง Logistics จะต้องมีความสัมพันธ์กับลูกค้า ทั้งที่เป็นลูกค้าโดยตรง (Direct Customers) และลูกค้าทางอ้อม (Indirect Customers) คือ ลูกค้าของลูกค้า
 - 2) การจัดการในเครือข่ายมูลค่าเพิ่ม (Suppliers Value) ซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของ Logistics เช่น การจัดหาสินค้า, การเก็บสินค้า (Storage) ฯลฯ
 - 3) การจัดการเกี่ยวกับการผลิต (Manufacturing Management)
 - 4) การจัดการเกี่ยวกับการกระจายสินค้า (Distribution Management) ซึ่งรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวกับการ Packaging คือ บรรจุภัณฑ์ต่างๆ และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ Packaging Desire
-

-
- 5) ผู้ให้บริการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal Transport) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทุกกระบวนการของการขนส่ง และจะรวมถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับ Cargoes Clearing ซึ่งรวมถึงพิธีการศุลกากร , กิจกรรมที่เกี่ยวกับกฎหมายและการค้าทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ
 - 6) ผู้ให้บริการเครือข่าย Information Technology Network เช่น ผู้ให้บริการ Web Site เพื่อธุรกิจ
 - 7) ผู้ให้บริการในการจัดซื้อ-จัดหา และหรือผู้ให้บริการ Vender Management ในรูปแบบต่างๆ
2. การจัดการข้อมูลข่าวสาร (Information Technology) เนื่องจาก Logistics นั้น ได้ครอบคลุมถึงกระบวนการตลาด ดังนั้น การจัดการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสาร จึงมีความสำคัญต่อ Logistics ซึ่งจะตั้งอยู่บน Platform ของ Information Technology โดยจะมีกิจกรรม ดังนี้
- 1) การจัดการเกี่ยวกับข้อมูลในฐานะที่ Logistics เป็นกระบวนการที่มีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมทั้งที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบ และลูกค้า ซึ่งข้อมูลจะต้องมีความแม่นยำ (Accuracy) ในฐานะที่จะนำไปใช้ในประมาณการในการจัดซื้อและประมาณการยอดขาย (Sale Forecasting) และการกระจาย สินค้าแบบ Just in Time (แบบทันเวลา)
 - 2) การจัดการเครือข่าย (Network Management) ในฐานะที่ Logistics ที่มีประสิทธิภาพจะต้องอยู่บนเครือข่าย Platform ของเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการจัดการในการเลือกสรรระบบ IT ที่มีความสอดคล้องกับองค์กร
3. การจัดการวัตถุดิบและสินค้า (Material Management) เนื่องจาก Logistics จะเกี่ยวข้องกับส่วนที่เป็นกายภาพ (Physical Part) ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่การออกแบบ (Design) รูปแบบผลิตภัณฑ์วิธีการออกแบบบรรจุภัณฑ์ (Packaging) ของสินค้า , วิธีการที่จะเก็บรักษา และทุกกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการผลิตต่างๆ แต่ไม่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตโดยตรง
4. การจัดการกิจกรรมผู้ให้บริการ Third – Party Logistics Service Providers ซึ่งผู้เขียนขอใช้คำว่า Outsources เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการคัดสรร เลือกสรร Outsources ซึ่งให้บริการธุรกิจเกี่ยวกับ Logistics ซึ่งหมายถึง ธุรกิจผู้ให้บริการในกิจกรรมต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ Logistics เช่น ผู้ให้บริการคลังสินค้า , ผู้ให้บริการขนส่งต่างๆ ทั้งการขนส่งทางบก , ทางน้ำ และทางอากาศ หรือทางท่อ , ผู้ให้บริการ Packing สินค้า ฯลฯ ซึ่งผู้ประกอบการที่จะเข้าสู่ Logistics ที่มีประสิทธิภาพได้จะต้องเข้าใจถึงวิธีการบริหารจัดการ Subcontractors หรือ การจ้างบุคคลภายนอกที่เรียกว่า Outsourcing ซึ่งจะต้องมีวิธีการและการจัดการ Outsources (ซึ่งอาจเป็นผู้ให้บริการ Logistics Provider เช่น คลังสินค้า , ขนส่ง หรือ DC) ให้กลายเป็น Business Partners (หุ้นส่วนทางธุรกิจ) และใช้เป็นกลยุทธ์ที่สำคัญในการทำธุรกิจให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ (Paradigm) ในการเพิ่มประสิทธิภาพการแข่งขัน (Competition)

การจัดการ “RIMS” ทั้ง 4 ปัจจัยนั้น การจัดการความสัมพันธ์ (Relation Management) จึงเป็นงานที่มีความสำคัญสูงสุด ซึ่งจะต้องศึกษาถึง CRM หรือการจัดการความสัมพันธ์กับลูกค้า (Customers Relationship Management) ซึ่งปัจจุบันถือเป็นหัวใจของการจัดการทางการตลาดสมัยใหม่ ถ้ามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การจัดการ “RIMS” ก็จะง่ายขึ้นอย่างมาก ในบางทฤษฎี อาจจะเรียกว่า 5 FIRMS คือเพิ่มปัจจัย Fund คือรายได้หรือทุน ซึ่งใช้ในการดำเนินการใน Logistics & Supply แต่ผู้เขียน

เห็นว่า Fund ควรจัดอยู่ใน Finance Function ซึ่งจะมีรายละเอียดที่มาก โดยเอกสารนี้มุ่งทำความเข้าใจกับนักศึกษาในฐานะเป็นตำราพื้นฐานของลอจิสติกส์ เท่านั้น จะเห็นได้ว่าลอจิสติกส์เป็น Cost Centers คือ เป็นการใช้ระบบที่เรียกว่าต้นทุนรวมศูนย์ แต่ก็อย่าไปสนใจจนเกินไปว่าค่าใช้จ่ายทั้งหลายทั้งปวง ทั้งในด้านการบริหารและการผลิตเหมาะสมเป็นค่าใช้จ่ายของ Logistics ไปเสียทั้งหมด อาจกล่าวได้ว่ากระแสที่เกิดจากการตลาดยุคใหม่ที่เรียกว่าโลกาภิวัตน์ (Market Globalization) ซึ่งเป็นตลาดในยุคโลกไร้พรมแดน โดยมีกลไกการค้า World Trade Organization หรือ WTO เป็นองค์กรโลกในการกำหนดกติกาของการค้าโลก โดยลอจิสติกส์จะมีส่วนผลักดันให้เกิด Value Chain เพิ่ม Productivity และความต้องการของลูกค้าที่หลากหลายในลักษณะเป็น Total Integrated Marketing นำไปสู่การวางตำแหน่งของธุรกิจบนการค้าของโลก เพื่อที่จะให้สามารถตอบสนองต่อลูกค้าของโลกที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย ดังต่อไปนี้

1) World Class Marketing	การตลาดและการแข่งขันระดับโลก
2) International Transport	การขนส่งระหว่างประเทศ
3) Globalization Rule & Trading Systems	กฎเกณฑ์การค้าโลก
4) Territory Procedure	กระบวนการที่เกี่ยวกับเขตแดน
5) International Law	กฎหมายระหว่างประเทศ
6) Global Change Management	การบริหารการเปลี่ยนแปลงของโลก

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า Logistics นั้นประกอบด้วยกระบวนการหลายอย่าง ซึ่งแต่ละกระบวนการนับเป็นองค์ประกอบของระบบที่ต้องมีการประสานให้แต่ละกิจกรรมสามารถทำงานสอดคล้องกันอย่างบูรณาการ (Intergration) โดย Key Factor หรือองค์ประกอบที่เป็นกุญแจของ Logistics จะต้องเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บสินค้า (Storage) และการเคลื่อนย้าย – กระจายสินค้า (Moving & Distribution) จาก Point of Origin ไปสู่ Point of Consumption ของปัจจัยอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

1. วัตถุดิบ (Raw Material)
2. สินค้าสำเร็จรูป (Finished Goods)
3. การจัดการข้อมูลข่าวสาร (Information Flow)
4. กิจกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนย้ายและขนส่งสินค้า (Moving & Transportation)
5. กิจกรรมมูลค่าเพิ่ม (Value Added Activities)

ในท้ายของบทนี้ ก็คงจะทราบความหมายของ.. What is Logistics..???.. ซึ่งลอจิสติกส์อาจมีหลายความหมาย แต่ต้องเข้าใจว่าการศึกษา Logistics ถึงแม้จะเป็นศาสตร์ทางวิชาการ แต่ความมุ่งหมายที่แท้จริงไม่ใช่เพื่อเอาไปวิพากษ์ (criticize) ว่า Logistics ที่ถูกต้องต้องเป็นแบบนั้น แบบนี้ โดยอ้างทฤษฎีทางวิชาการเพียงอย่างเดียว Logistics เป็นศาสตร์ที่ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวที่จะเป็นสูตรสำเร็จที่จะเอาไปใช้ในธุรกิจให้ประสบความสำเร็จ เพราะการศึกษา Logistics ต้องเอางานที่มีอยู่จริงเป็นตัวตั้งแล้วเอาทฤษฎีหรือความรู้ที่ศึกษาไปจับและประยุกต์ใช้ เพื่อที่จะไปใช้ในงานจริง ดังนั้น การศึกษาและทำความเข้าใจจะต้องเน้นในการให้นำหนักไปในทาง “Realistic” คือเอาไปปฏิบัติได้จริง และต้องทำใจกว้างที่จะยอมรับความหมายของลอจิสติกส์

ในมิติที่แตกต่างกัน ทั้งที่เป็นแบบแยกส่วนออกมาจาก Supply Chain หรือที่รู้จักในชื่อของการจัดการ “ห่วงโซ่อุปทาน” ความหมายของ “What is Logistics..???” หรือต้องการคำตอบแบบฟันธงว่า “ลอจิสติกส์คืออะไร” ก็ตอบสั้นๆได้ว่าลอจิสติกส์เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเคลื่อนย้ายวัตถุดิบ , สินค้า , ข้อมูลข่าวสารไปยังสถานที่ส่งมอบด้วยความถูกต้อง อย่างทันเวลา และมีต้นทุนรวมที่สามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในตัวสินค้าและบริการ โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในระดับ Action Plan คือนำมาใช้ในระดับปฏิบัติการ โดยลอจิสติกส์จะมีรูปแบบการจัดการอย่างไรก็ได้ เพียงแต่ขอให้สนองตอบต่อ..

- 1) การจัดซื้อ , การผลิต และการส่งมอบแบบทันเวลาที่เรียกว่า Real Time
- 2) ต้องสามารถให้สินค้าและบริการมีต้นทุนที่สามารถจะแข่งขันได้
- 3) ผลลัพธ์ (Out Put) ที่ได้จากการบริหารจัดการ จะต้องสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้กับลูกค้า เพื่อให้ลูกค้ามีความพอใจ (Customers Satisfaction) ต่อการสนองตอบในความต้องการซื้อ (Demand) สินค้าและบริการขององค์กร หากกิจกรรมที่ได้กระทำและสร้างให้เกิดผลลัพธ์เหล่านี้ได้ อย่างน้อยก็ถือว่ากิจกรรมนั้นเป็น Logistics ซึ่งการที่จะให้ได้ Out Put แบบนี้ก็จะต้องประกอบไปด้วยกระบวนการต่างๆดังที่กล่าวในบทนี้นั่นเอง

ลอจิสติกส์กับสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากปัจจุบัน ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นสำคัญ ดังนั้น ลอจิสติกส์จึงต้องเป็น “Green Logistics” ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมลภาวะในอากาศที่เกิดจากการขนส่ง , การประหยัดพลังงาน และการใช้วัสดุด้านบรรจุภัณฑ์ที่สามารถนำกลับมาใช้ได้ใหม่ (Recycle) การบริหารงานด้านลอจิสติกส์ จึงต้องให้ความสำคัญต่อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ รวมทั้งของจำกัดของน้ำหนักสินค้าที่สามารถจะบรรทุก หรือบรรจุตู้ คอนเทนเนอร์ (Container) ซึ่งในแต่ละประเทศจะแตกต่างกัน นอกจากนี้การจัดการลอจิสติกส์จะต้องให้ความสำคัญต่อปัญหาอุบัติเหตุที่จะมีต่อสังคมและการทำงานที่ปลอดภัย (Safety First) ของบุคคลที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่ลอจิสติกส์และที่สำคัญจะต้องคำนึงถึงศีลธรรมและบรรษัทภิบาล (Good Corporate)
